

БЕКІТЕМІН
«Тайғобе ауылының жалпы
орта білім беретін мектебі»
ҚММ мектеп директоры
Г.С. Алиева
« 01 » 09 2024ж.

КЕЛІСЕМІН
Директордың оқу ісінің
менгерушісі
К.Ш.Татиева
« 28 » 08 2024ж.

КЕЛІСЕМІН
Директордың ғылыми-
әдістемелік ісі жөніндегі
орынбасары
Г.К. Кабденова
« 28 » 08 2024ж.

**Ә/Б ОТЫРЫСЫНДА
ҚАРАЛДЫ**
Хаттама №1
Бірлестік жетекшісі
Г.Е.Каменова
« 28 » 08 2024ж.

**«Физика» таңдау пәні бойынша
күнтізбелік-тақырыптық жоспары
2024-2025 оқу жылы**

Сыныбы: 7 «А», 7 «Б»

Пән мұғалімі: Ахашева А.Т.

ТҮСІНІК ХАТ

«Физика және табиғат» 7-сыныпқа арналған таңдау курсының оқу бағдарламасы

Өзектілігі: Физика – табиғат құбылыстарын, материяның қасиеттері мен қозғалыс заңдылықтарын зерттейтін іргелі ғылым. Жаратылыстану бағытындағы негізгі пән ретінде физиканы 7-сыныптан бастап тереңдетіп оқыту оқушылардың ғылыми дүниетанымының іргетасын қалауға көмектеседі. Ұсынылып отырған таңдау курсы оқушылардың базалық білімін нығайтып, физикалық шамалармен жұмыс істеуге, графиктерді талдауға және тәжірибелік есептер шығаруға бағытталған. Бағдарламаның оқу жүктемесі 2024-2025 оқу жылына 34 сағатты (аптасына 1 сағаттан) құрайды.

Бағдарламаның мақсаты: Оқушыларға физиканың бастапқы ұғымдарын, кинематика мен динамиканың іргелі заңдарын, жұмыс пен энергияның сақталу заңдылықтарын меңгерту арқылы олардың аналитикалық ойлау және практикалық есептер шығару дағдыларын дамыту.

Міндеттері:

- Халықаралық бірліктер жүйесін (SI), физикалық шамаларды және үлкен/кіші сандарды ықшамдап (стандартты түрде) жазу ережелерін үйрету.
- Механикалық қозғалыстың түрлерін ажырату және жылдамдыққа, орташа жылдамдыққа байланысты кинематикалық графиктермен жұмыс істеу машығын қалыптастыру.
- Денелердің массасы, тығыздығы, инерция құбылысы және күш түрлері (серпімділік, кері итеруші күш) туралы теориялық білім беру.
- Газдар, сұйықтар және қатты денелердегі қысым, сондай-ақ Паскаль заңын күнделікті өмірмен байланыстыра түсіндіру.
- Механикалық жұмыс, қуат, энергия және жай механизмдер тақырыптары бойынша күрделі есептерді шешу тәсілдерін көрсету.

ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ МАЗМҰНЫ (34 сағат)

Курс мазмұны оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай келесідей логикалық модульдерге бөлінген:

1-модуль: Физиканың бастапқы ұғымдары және кинематика (8 сағат) Физиканың табиғат туралы ғылым ретіндегі маңызы. Халықаралық бірліктер жүйесі (SI) және сандарды ықшамдап жазу әдістері. Механикалық қозғалыс, түзусызықты бірқалыпты және бірқалыпсыз қозғалыстар. Жылдамдық пен орташа жылдамдықты есептеу. Әртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктерін құру және талдау.

2-модуль: Заттың құрылысы және динамика негіздері (6 сағат) Масса және оны өлшеу әдістері. Заттың тығыздығы және өлшем бірліктері. Инерция құбылысы. Күш ұғымы, деформация және серпімділік күші. Бір түзу бойымен денеге әрекет ететін күштерді қосу ережелері.

3-модуль: Қысым және Архимед заңы (8 сағат) Заттың агрегаттық күйлерінің молекулалық құрылымы. Қатты денелердегі қысым. Сұйықтар мен газдардағы қысым, Паскаль заңы. Атмосфералық қысым және оны өлшеу құралдары. Сұйықтар мен газдардағы кері итеруші күш (Архимед күші). Тақырыпты бекітуге арналған кешенді есептер шығару.

4-модуль: Жұмыс, қуат және энергия (8 сағат) Механикалық жұмыс және қуат ұғымдары. Кинетикалық және потенциалдық энергия. Энергияның сақталуы және бір түрден екінші түрге айналу заңы. Дененің массалық центрі және жай механизмдер. Жүйенің пайдалы әрекет коэффициентін (ПӘК) есептеу және тәжірибелік есептерді шешу.

5-модуль: Астрономия негіздері және жалпы қайталау (4 сағат) Аспан денелері туралы ғылым ретіндегі астрономияның бастамалары. Күн жүйесінің құрылымы, күнтізбе негіздері (тәулік, ай, жыл). Оқу жылын қорытындылауға арналған аралас есептер шығару (ТТТ) және қорытынды сабақ.

Күтілетін нәтижелер: Осы таңдау курсының толық меңгерген оқушылар:

1. Күнделікті өмірде кездесетін физикалық құбылыстарды ғылыми терминдермен дәл әрі дұрыс түсіндіре алады.
2. Механикалық қозғалыс графиктерін оқу, талдау және сол арқылы белгісіз шамаларды табу дағдысын толықтай меңгереді.
3. Кинематика, динамика және гидростатика заңдылықтарына сүйеніп, логикалық және есептік тапсырмаларды өз бетінше шеше алады.
4. Жай механизмдердің жұмыс істеу принципін және энергияның сақталу заңын техникалық құрылғылардың мысалында көрсетеді.

№	Тақырып	Сағаттар саны	Мерзімі	Ескерту
1	Физика – табиғат туралы ғылым	1	03.09.2024	
2	Халықаралық бірліктер жүйесі (SI)	1	10.09.2024	
3	Үлкен және кіші сандарды ықшамдап жазу	1	17.09.2024	
4	Механикалық қозғалыс және оның сипаттамасы	1	24.09.2024	
5	Тұзусызықты бірқалыпты және бірқалыпсыз қозғалыстар	1	01.10.2024	
6	Жылдамдық және орташа жылдамдықты есептеу	1	08.10.2024	
7	Әртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктері	1	15.10.2024	
8	Әртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктері	1	22.10.2024	
9	Масса және денелердің массасын өлшеу	1	05.11.2024	
10	Заттың тығыздығы және тығыздықтың өлшем бірлігі	1	12.11.2024	
11	Инерция құбылысы	1	19.11.2024	
12	Күш	1	26.11.2024	
13	Деформация Серпімділік күші	1	03.12.2024	
14	Бір түзу бойымен денеге әрекет еткен күштерді қосу	1	10.12.2024	
15	Газдардың сұйықтар және қатты денелердің молекулалық құрылымы	1	17.12.2024	
16	ТТТ. Есептер шығару	1	24.12.2024	
17	Газдардың сұйықтар және қатты денелердің молекулалық құрылымы	1	14.01.2025	
18	Қатты денелердегі қысым Сұйықтар мен газдардағы қысым, Паскаль заңы	1	21.01.2025	
19	Қатты денелердегі қысым Сұйықтар мен газдардағы қысым, Паскаль заңы	1	28.01.2025	
20	Атмосфералық қысым. Атмосфералық қысымды өлшеу	1	04.02.2025	
21	Кері итеруші күш	1	11.02.2025	
22	Кері итеруші күш	1	18.02.2025	
23	Механикалық жұмыс Қуат	1	25.02.2025	
24	Механикалық жұмыс Қуат	1	04.03.2025	
25	ТТТ. Есептер шығару	1	11.03.2025	
26	ТТТ. Есептер шығару	1	18.03.2025	
27	Кинетикалық энергия. Потенциалдық энергия	1	01.04.2025	
28	Энергияның сақталуы және айналуы	1	08.04.2025	
29	Жай механизмдер Дененің массалық центрі	1	15.04.2025	
30	Пайдалы әрекет коэффициенті	1	22.04.2025	
31	Аспан денелері туралы ғылым	1	29.04.2025	

32	Күн жүйесі Күнгізбе негіздері (тәулік, ай, жыл)	1	06.05.2025	
33	ТТТ. Есептер шығару	1	13.05.2025	
34	ТТТ. Есептер шығару	1	20.05.2025	

№	Тақырып	Сағаттар саны	Мерзімі	Ескерту
1	Физика – табиғат туралы ғылым	1	04.09.2024	
2	Халықаралық бірліктер жүйесі (SI)	1	11.09.2024	
3	Үлкен және кіші сандарды ықшамдап жазу	1	18.09.2024	
4	Механикалық қозғалыс және оның сипаттамасы	1	25.09.2024	
5	Түзусызықты бірқалыпты және бірқалыпсыз қозғалыстар	1	02.10.2024	
6	Жылдамдық және орташа жылдамдықты есептеу	1	09.10.2024	
7	Әртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктері	1	16.10.2024	
8	Әртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктері	1	23.10.2024	
9	Масса және денелердің массасын өлшеу	1	06.11.2024	
10	Заттың тығыздығы және тығыздықтың өлшем бірлігі	1	13.11.2024	
11	Инерция құбылысы	1	20.11.2024	
12	Күш	1	27.11.2024	
13	Деформация Серпімділік күші	1	04.12.2024	
14	Бір түзу бойымен денеге әрекет еткен күштерді қосу	1	11.12.2024	
15	Газдардың сұйықтар және қатты денелердің молекулалық құрылымы	1	18.12.2024	
16	Қатты денелердегі қысым Сұйықтар мен газдардағы қысым, Паскаль заңы	1	25.12.2024	
17	Қатты денелердегі қысым Сұйықтар мен газдардағы қысым, Паскаль заңы	1	08.01.2025	
18	Атмосфералық қысым. Атмосфералық қысымды өлшеу	1	15.01.2025	
19	Кері итеруші күш	1	22.01.2025	
20	Кері итеруші күш	1	29.01.2025	
21	Механикалық жұмыс Қуат	1	05.02.2025	
22	Механикалық жұмыс Қуат	1	12.02.2025	
23	ТТТ. Есептер шығару	1	19.02.2025	
24	ТТТ. Есептер шығару	1	26.02.2025	
25	Кинетикалық энергия. Потенциалдық энергия	1	05.03.2025	
26	Энергияның сақталуы және айналуы	1	12.03.2025	

27	Жай механизмдер Дененің массалық центрі	1	19.03.2025	
28	Пайдалы әрекет коэффициенті	1	02.04.2025	
29	Аспан денелері туралы ғылым	1	09.04.2025	
30	Өртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктері	1	16.04.2025	
31	Өртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктері	1	23.04.2025	
32	ТТТ. Есептер шығару	1	30.04.2025	
33	ТТТ.Есептер шығару	1	14.05.2025	
34	Қорытынды сабақ	1	21.05.2025	